

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 24.04.2026 г.			
217.	14.04.2026 г.	<p>Здравейте!</p> <p>Предприятието планира да внедри по процедурата компютърна програма.</p> <p>Възможно ли е тази програма да се възложи за изработване на външен изпълнител в хода на изпълнение на проекта при договаряне на авторското право в полза на кандидата?</p> <p>Ако е възможно - счита ли се за коректно кандидатът да декларира авторско право върху програмата при подаване на проектното предложение?</p> <p>Може ли да изиска от оференти на етап кандидатстване оферта за съответната програма, в която изрично да е записано, че авторското право върху програмата ще бъде собственост на кандидата?</p> <p>Поздрави,</p>	<p>При спазване на всички заложи по процедурата изисквания, по нея е допустимо заявяването на разходи за придобиване на компютърна програма, необходима за новия модел, въвеждан в предприятието чрез проекта, вкл. и такава разработена от външен изпълнител в съответствие с нуждите на предприятието.</p> <p>По отношение на авторското право, моля да се запознаете със следните отговори на въпроси: № 145, т. 1, № 147, т. 2, № 168, № 203 и № 205, т. 2.</p>
218.	15.04.2026 г.	<p>Здравейте!</p> <p>По процедурата имаме следния въпрос:</p> <p>Кандидат с допустим КИД е зает с разработване, продажба и обслужване на софтуер от типа ERP системи и модули към тях.</p> <p>Допустимо ли е да кандидатства за въвеждане на нови модели в дейността си, насочени към въвеждане на нов процес в обучението и ежедневната работа на служителите, въвеждане на нови услуги за клиентите и внедряване в продажба на нов софтуерен модул, разработен самостоятелно от кандидата?</p> <p>Нито един от новите модели не е свързан с въвеждане на ERP или друга сходна система в дейността на кандидата.</p> <p>Поздрави</p>	<p>Информацията, представената в запитването не е достатъчна, за да се даде категоричен отговор на поставените въпроси, в т.ч. например не е ясно какъв е по същество новият модел, които се предвижда да бъде въведен по проекта.</p> <p>Следва да имате предвид и че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на Условието за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството и допустимостта на конкретно проектното предложение.</p> <p>В тази връзка, за да прецените допустимостта на проектната си идея, моля да се запознаете внимателно с Условието за кандидатстване, в т.ч. и с определенията за нов модел, посочени в т. 13.1. „Допустими дейности“ от Условието за кандидатстване, както и Приложение 10 към тях.</p> <p>Обръщаме внимание, че новите модели (независимо от това дали са продуктови или процесови) следва задължително да са свързани с производство на нови или подобрени</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			стоки и/или предоставяне на нови или подобрени услуги, във връзка с което посоченото в запитването „въвеждане на нови модели в дейността си, насочени към въвеждане на нов процес в обучението и ежедневната работа на служителите“ не попада в определението за нов модел по настоящата процедура.
219.	15.04.2026 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Имаме следния въпрос относно условията за допустимост на кандидатите:</p> <p>Предприятие има средносписъчен брой на персонала 240 лица през 2024 и през 2023 г. Годишният оборот за съответните години надвишава 50 000 000 евро, а стойността на активите надвишава 43 000 000 евро. Молим да потвърдите, че предприятието е допустим кандидат по процедурата.</p> <p>Благодарим Ви!</p>	<p>Следва да имате предвид че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на Условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството и допустимостта на конкретен кандидат и/или конкретно проектното предложение.</p> <p>Допълнително, за да бъде допустим кандидат по процедурата, предприятието трябва да отговаря на всички критерии за допустимост, подробно разписани в рамките на т. 11 „Допустими кандидати“ от Условията за кандидатстване, а не само на изискването да е микро, малко или средно предприятие по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП) и Приложение I „Определение за МСП“ към Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията.</p> <p>Кандидатът следва да отговаря на посоченото изискване както към момента на кандидатстване, така и към момента на сключване на договора.</p> <p>Обръщаме внимание, че съгласно ЗМСП критериите за определяне вида предприятие (микро, малко или средно) са два: средносписъчен брой на персонала и финансов критерий. Необходимо е предприятието да отговаря едновременно и на двата критерия, за да може да се ползва със статус на микро, малко или средно (МСП). От своя страна, финансовият критерий съдържа два алтернативни подкритерия: годишен оборот и стойност на активите. Достатъчно е поне единият от двата финансови подкритерия да бъде изпълнен заедно с критерия за средносписъчен брой на персонала, за да може предприятието да бъде квалифицирано като МСП.</p> <p>Уточняваме и че статусът на предприятията се определя на база данните за последните две последователни финансови години, в които предприятието запазва своите параметри по чл. 3 от ЗМСП (параметрите за средносписъчен брой на персонала, стойност на оборота и стойност на активите), без промяна.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>Следва да имате предвид също, че данните за персонал, оборот и активи на предприятието се определят като се вземат предвид всички отношения на партньорство и свързаност съгласно чл. 4 от ЗМСП.</p> <p>Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, в случай че при определяне на посочените данни са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност съгласно чл. 4 от ЗМСП, и предприятието за последните две приключени финансови години не отговаря на финансовия критерий (годишният оборот за съответните години надвишава 50 000 000 евро и стойността на активите надвишава 43 000 000 евро), то същото не покрива изискванията за МСП, съгласно ЗМСП.</p>
220.	15.04.2026 г.	<p>Здравейте, както УО е посочил в отг. 87, дейности, свързани с рециклиране на производни на изкопаеми горива са допустими, в случай че не водят до увеличаване на изгарянето или депонирането на отпадъци.</p> <p>Кандидат обработва отпадъци съдържащи нефтопродукти в инсталация за първично пречистване под код на основна икономическа дейност по КИД 2008 - 38.22 Обработване и обезвреждане на опасни отпадъци. Описанието на код 38.22 в КИД 2008 отговаря точно на реалната дейност на предприятието.</p> <p>Кандидатът ще инвестира по проекта пряко в основната си дейност - в по-дълбоко пречистване на същия отпадък.</p> <p>В таблицата за преход КИД 2008 - КИД 2025 като съответстващи на 38.22 по КИД 2008 са посочени пет кода, никой от които не описва основната дейност на предприятието. Основната дейност на предприятието е точно описана в КИД 2025 под код 38.12 Събиране на опасни отпадъци, която включва и дейността по тяхната обработка.</p> <p>Кой код да посочим като код на проекта по КИД 2025:</p> <p>1. 38.12 Събиране на опасни отпадъци, който описва най-точно основната дейност на предприятието, в която ще се инвестира,</p>	<p>1. и 2. Моля да се запознаете и с отговор на въпрос № 72.</p> <p>Допълнително, във връзка с новата версия на КИД-2025 на Националния статистически институт (НСИ) и цитираната в запитването Кодовата таблица на преход между КИД-2008 и КИД-2025, при необходимост от допълнителна информация, може да се обърнете към НСИ, както и да се запознаете с Методологичните бележки във връзка с определянето на код на икономическа дейност съгласно КИД-2025 (Приложение 12.2).</p> <p>Обръщаме внимание, че отговорност на кандидата е отчитайки планираните по проекта дейности, правилно да определи кода на дейността, за която заявява подкрепа (код на проекта съгласно КИД-2025).</p> <p>В случай че кандидат е заявил подкрепа за недопустим код на икономическа дейност съгласно КИД-2025 и посоченото е видно от информацията, представена във Формуляра за кандидатстване, проектното предложение ще бъде отхвърлено. Също така, ако по време на оценката се установи, че на база на представената във Формуляра за кандидатстване информация, икономическата дейност, в рамките на която ще се реализира/предлага на пазара въвеждания в предприятието нов модел, попада сред недопустимите по процедурата сектори/дейности, или във Формуляра за кандидатстване не е представена информация за икономическата дейност, в която новият модел попада, проектното предложение ще бъде отхвърлено.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		въпреки че този код не е посочен като отговарящ на 38.22 в таблицата за преход? или 2. 38.33 Друго обезвреждане на отпадъци - Единият от кодовете посочен като отговарящ на 38.22 в таблицата за преход, въпреки че описаните в него дейности не отговорят на реалната дейност на кандидата. /останалите четири кода посочени като отговарящи са още по-неприложими за дейността на кандидата./	
221.	15.04.2026 г.	Здравейте, във връзка с Тематична област „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“ от ИСИС 2021-2027 и по-конкретно приоритетна подобласт – „Технологии за ефективно използване на ресурсите, за намаляване съдържанието на опасни вещества, за използване на алтернативни суровини и материали, за удължаване живота на продуктите и използването им в други производства и услуги“ - бихте ли посочили определение за "опасни вещества"? Благодаря!	Иновационна стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) 2021-2027 г. не залага изрично определение на понятието „опасни вещества“ и в тази връзка не следва да се счита, че има различно от общоприетото разбиране. За улеснение прилагаме линк към раздела от страницата на Министерство на околната среда и водите, където може да бъде намерена повече информация по темата и по-конкретно към Регламент (ЕО) 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетването и опаковането на вещества и смеси, Приложение I (части 2-5) от регламента на веществата: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02008R1272-20250901 .
222.	16.04.2026 г.	Здравейте! Предприятие е разработило самостоятелно компютърна програма в рамките на дейността си. Има правото да декларира авторско право върху нея и планира да я въведе по проекта като нов продуктов модел. Възможно ли е да кандидатства за закупуване на външен софтуер, с който да въведе допълнителни модули към собствената си програма, така че да разшири функциите и. Капацитетът и познанията на дружеството не са достатъчни, за да разработи самостоятелно необходимия допълнителен софтуер и затова се налага да го придобие чрез покупка. Предварително благодарим за отговора.	Информацията в запитването не е достатъчна, за да бъде даден категоричен отговор относно допустимостта на описания в запитването актив. В тази връзка, обръщаме внимание, че допустимите по процедурата разходи са изрично изброени в рамките на т. 14.2 от Условието за кандидатстване, където са посочени вкл. и тези за придобиване софтуер като: - готово решение, съответстващо на нуждите на предприятието; - персонализирано решение, разработено от външен изпълнител в съответствие с нуждите на предприятието. Допълнително, в цитираната по-горе точка е уточнено, че всеки един актив (ДМА/ДНА), заявен в бюджета на проекта, следва да бъде обоснован като необходим за въвеждане в предприятието на поне един нов модел, свързан с производство на нови или подобрени стоки и/или услуги (нов продуктов модел),

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>или свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги (нов процесов модел). Тази обосновка следва да бъде представена в раздел „План за изпълнение/ Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване. В случай, че даден актив, заявен в бюджета на проекта, не е обоснован като необходим за въвеждания в предприятието на поне един от горепосочените нов продукти или процесов модел, разходът за него ще се счита за недопустим.</p> <p>Следва да имате предвид и че в случаите на придобиване на софтуер, минималните технически и/или функционални характеристики, посочени в Техническата спецификация (Приложение 5), следва задължително да включват както описание на основните модули на актива, така и негови конкретни технически спецификации/параметри.</p> <p>Окончателно решение относно съответствието на даден разход с изискванията на процедурата, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация.</p>
223.	16.04.2026 г.	<p>Здравейте! Като основно изискване за допустимост на кандидатите е посочено "да са търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите или да са еквивалентно лице по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство (ЕИП)", което предполага в процедурата да участват и чуждестранни физически и юридически лица. В допълнение "с оглед извършване на плащания по процедурата, към датата на сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (АДПБФП), кандидатът следва да е регистриран по реда на Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. С цел избягване на подмяна на оценката, новорегистрираното предприятие следва да бъде дружество по смисъла на Търговския закон с едноличен собственик на капитала - чуждестранното предприятие-кандидат по настоящата процедура". Въпросът ми се отнася за казус, при който</p>	<p>Както коректно е посочено в запитването, по процедурата са допустими и кандидати, които са еквивалентно лице на търговец по смисъла на Търговския закон или на Закона на кооперациите съгласно законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство (ЕИП), при положение, че кандидатът и проектното предложение отговарят и на всички останали изисквания и условия по процедурата.</p> <p>Допълнително, в Условието за кандидатстване, по отношение на посочените еквивалентни лица съгласно законодателството на държава-членка на ЕИП, е записано, че с оглед извършване на плащания по процедурата, към датата на сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (АДПБФП), кандидатът следва да е регистриран по реда на Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. С цел избягване на подмяна на оценката, новорегистрираното предприятие следва да бъде дружество по смисъла на Търговския закон с едноличен собственик на капитала - чуждестранното предприятие-кандидат по настоящата процедура.</p> <p>Видно от изложеното е, че новорегистрираното предприятие по Търговския закон с едноличен собственик на капитала - чуждестранното предприятие-кандидат, следва да</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>чуждестранната компания вече има регистрирано юридическо лице в България, в който е едноличен собственик на капитала, което обаче не е допустим кандидат съгласно Насоките за кандидатстване, защото не е регистрирано преди 31.12.2022 г. В случай че чуждестранната компания, която отговаря на изискванията за допустимост кандидатура с проект и той бъде одобрен, с кой впоследствие ще се сключи ДБФП - със съществуващото ЕООД или с новорегистрирана фирма? И, ако условието е бенефициентът да е новорегистрирано юридическо лице кога най-рано и кога най-късно трябва да е регистрирано в България?</p>	<p>е регистрирано след датата на подаване на проектното предложение по процедурата и до датата на сключване на АДПБФП.</p> <p>В подобни случаи и с оглед извършване на проверките по всеки един от критериите от Приложение 6 „Критерии и методология за оценка на проектните предложения“ към Условието за кандидатстване, чуждестранното юридическо лице-кандидат, регистрирано в държава-членка на ЕИП, е необходимо да представи и всички документални доказателства, посочени като източник на проверките по всеки критерий. Когато съобразно законодателството на държавата, в която предприятието е установено, такива не се съставят/такива данни не се съдържат, то кандидатът следва да представи еквивалентни на посочените документи/данни.</p> <p>В допълнение, в случай че чуждестранното предприятие-кандидат бъде одобрено за финансиране, АДПБФП се сключва с новорегистрираното българско предприятие, което е бенефициент по договора, отговоря за изпълнение на проекта и поема всички права и задължения, произтичащи от административния договор.</p>
224.	16.04.2026 г.	<p>Здравейте, във връзка с попълването на електронния формуляр за кандидатстване в ИСУН, моля за разяснение по т.8 План за външно възлагане. Ако проектът ми предвижда закупуване/доставка на 5 машини, а само 2 от тях са на стойност над 30 000 лв., съгласно чл. 50, ал./2/т. 2 от Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление, само за двете машини ли трябва да проведем две отделни процедури за избор с публична покана? Останалите 3 машини трябва ли да бъдат описани в т. 8 План за външно възлагане, като посочим от падащото меню само, че е избор без провеждане на процедура?</p>	<p>За определяне на приложимата процедура се изчислява общия размер на договорената безвъзмездна финансова помощ, включително съфинансирането от страна на бенефициента за съответната дейност.</p> <p>Видът процедура за избор на изпълнител, която трябва да проведе Бенефициентът, се определя при спазване на следните препоръки по отношение на определяне на процедурите за избор на изпълнители за дейностите по проекта:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Не се допуска разделяне на предмета на процедурата при изпълнението на проекта с цел заобикаляне прилагането на Закона за обществените поръчки (ЗОП) и Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ), включително Постановление № 4 от 11 януари 2024 г. за определяне на правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове при споделено управление. - Определение съгласно параграф 1, т. 6 от Допълнителните разпоредби на ПМС 4/11.01.2024 г.: „Разделяне на предмета на възлагане“ е налице, когато с цел използване на по-благоприятен режим за избор на изпълнител бенефициентът е

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>възложил отделно изпълнението на идентични или сходни дейности, включително чрез разделяне изпълнението на конкретна дейност на части.</p> <p>- Предметът на процедурата следва да включва доставката на всички стоки или изпълнението на всички услуги, които са функционално свързани помежду си. Под „функционално свързани“ следва да се разбира стоки и услуги, които се използват за същите или сходни нужди.</p> <p>Допълнителна информация и документи относно правилата за избор на изпълнител, включително кога може да се използва система с обособени позиции, са представени в актуализираното „Ръководство за изпълнение на административни договори/заповеди за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 г., Версия 2, от месец октомври 2025 г., публикувано на интернет страницата на Министерство на иновациите и растежа - https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatiyata/rakovodstva/</p> <p>Отговорност на кандидата е отчитайки планираните по проекта дейности и разходи, както и техните стойности, правилно да определи вида на процедурата за избор на изпълнител и съответно да я разпише в раздел 8 „План за външно възлагане“ от Формуляра за кандидатстване.</p>
225.	16.04.2026 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с подготовката на проектно предложение по процедура BG16RFPR001-1.010 „Нови модели в производството от страна на МСП“, моля за разяснение относно допустимостта на мястото на изпълнение на проекта.</p> <p>Допустимо ли е мястото на изпълнение на проекта да бъде обект, който се ползва от кандидата на основание договор за съвместна дейност с друго юридическо лице, при условие че кандидатът осъществява дейността по проекта самостоятелно и носи пълната отговорност за изпълнението му?</p> <p>В случай че подобна хипотеза е допустима, моля за указания относно минималните изисквания към правното основание за</p>	<p>Посочената в запитването хипотеза би била допустима при положение, че Бенефициентът и проектът отговарят и на всички останали изисквания и условия по процедурата.</p> <p>Обръщаме внимание, че по процедурата не са налице специфични изисквания относно формите на правно основание за ползване на обекта, където ще се изпълнява проекта, но Бенефициентът следва да се съобрази с изискванията за устойчивост на проекта (3 (три) години от извършване на окончателното плащане) и ангажиментите му съгласно чл. 9 – 11 от Условията за изпълнение и чл. 8 и чл. 9 от Административния договор.</p> <p>Моля, запознайте се с отговор на въпрос № 86, т. 2 и № 195.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>ползване на обекта (включително относно срок, обхват на правата за ползване, евентуална изключителност и др.), които следва да бъдат налице с оглед допустимостта на проекта.</p> <p>В допълнение, моля да посочите кои други форми на правно основание за ползване на обекта (напр. наем, право на ползване, други договорни конструкции) се приемат за допустими по процедурата.</p> <p>С уважение,</p>	
226.	17.04.2026 г.	<p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>Моля да предоставите указания относно изготвянето на техническа спецификация (Приложение 5) при планирано придобиване на лицензии (ДНА).</p> <p>В конкретния случай за нуждите на новия модел е необходимо придобиването на лицензии с определени функционални и технически характеристики, които в своята съвкупност се предлагат единствено от един доставчик на световния пазар.</p> <p>При това положение, моля да разясните:</p> <p>Как следва да бъде формулирана техническата спецификация, така че едновременно:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да съдържа достатъчно детайлно описание на необходимите функционални и технически характеристики; - да не се счита за ограничаване на конкуренцията; - и да не се посочва конкретен производител или търговска марка, <p>при положение че обективно само един доставчик може да отговори на всички изисквания?</p> <p>Благодаря Ви предварително за съдействието.</p>	<p>Посоченото в запитването обстоятелство за наличието само на един доставчик за съответния актив не е пречка за предоставяне на изискуемата информация в Приложение 5 „Техническа спецификация“.</p> <p>Допълнително, следва да имате предвид, че в случаите на придобиване на софтуер, вкл. и под формата на лицензия, минималните технически и/или функционални характеристики, посочени в Техническата спецификация (Приложение 5), следва задължително да включват както описание на основните модули на актива, така и негови конкретни технически спецификации/параметри.</p> <p>Обръщаме внимание, че в Техническата спецификация кандидатите следва да посочат минимални технически и/или функционални характеристики на предвидените за придобиване активи (ДМА и/или ДНА), като е неправомерно да бъдат указвани марки, модели и други конкретни технически спецификации, които насочват към определени производители/доставчици, тъй като посоченото би довело до облагодетелстването или елиминирането на определени лица или продукти. В случаите когато предвид спецификата на предмета е обективно невъзможно да се спазят тези условия, след посочването им задължително се добавят думите "или еквивалентно". Указания за попълването на Техническата спецификация са представени в самия образец (Приложение 5), както и в т. 14.2 от Условията за кандидатстване.</p> <p>В случай на одобрение на кандидата и сключване на административен договор с него, Управляващият орган си запазва правото да поиска обяснителна записка и доказателствена документация от бенефициента относно горепосочената обективна невъзможност.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
227.	19.04.2026 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Моля да представите разяснения по следните въпроси:</p> <p>1. В случай че кандидатът планира да въведе нов модел в производствения процес/процеса по предоставяне на услуги и е избрал режим регионална инвестиционна помощ, моля, уточнете дали са допустими и трите вида първоначална инвестиция, а именно, създаване на нов стопански обект, увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект и диверсификация на капацитета на съществуващ стопански обект. Ако някоя от допустимите видове първоначална инвестиция не е допустима за въвеждане на нов модел в производствения процес, моля, изрично да посочите това.</p> <p>2. Ако решението за регистрация на полезен модел е преди датата на кандидатстване, напр. на 20.05.2026 г. с дата на кандидатстване 27.05.2026 г., и решението бъде приложено към проектното предложение, заедно с проучване за правен статус, това достатъчно ли е, за да могат да бъдат присъдени 6 точки по критерий „Степен на защита на въвеждания по проекта нов модел“?</p> <p>3. По отношение на нови модели по тематична област „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“ по ИСИС, в отговор 7 сте посочили, че при избор на тематична област трябва да се отчитат спецификите на модела, а не негови допълващи ефекти за въпрос, свързан с модел, водещ до намаляване на отпадъците при производството на даден продукт. От друга страна при модели, които водят до намаляване на използването на опасни вещества при производството на даден продукт, отново по същата тематична област, в отговор на други въпроси, сте посочили, че подобен модел е допустим, т.е. не се явява допълващ. Моля да поясните как следва да се тълкува при какви случаи дадена под-област по ИСИС е обвързана с пряк и при какви случаи е обвързана с допълващ ефект на даден нов модел.</p>	<p>1. В случай че е избран режим „регионална инвестиционна помощ“, дейностите, включени в проектното предложение, следва да имат за свой основен предмет осъществяването на ЕДНА от трите категории първоначални инвестиции в материални и/или нематериални активи, посочени в т. 13.1. „Допустими дейности“ от Условието за кандидатстване. Повече информация за всяка една от тях е посочена в рамките на Приложение 10 „Използвани съкращения и основни определения“ и Приложение 3.А към Условието за кандидатстване.</p> <p>Допълнително, обръщаме внимание, че по процедурата са допустими както нови модели, свързани с изцяло нови стоки, услуги и/или бизнес процеси за производство на стоки и/или предоставяне на услуги, така и значително подобрени такива.</p> <p>Отговорност на кандидата е, отчитайки вида на новия модел и спецификите на проекта, да представи съответната информация във Формуляра за кандидатстване, обосноваваща в коя от допустимите категории първоначални инвестиции попадат дейностите, планирани за изпълнение по проекта. Посочената обосновка е задължителна както за въвеждане на нов продуктово модел, така и в случай на въвеждане на нов процесов модел чрез проекта.</p> <p>Във връзка с горепосоченото, в хипотеза например на въвеждане по проекта на нов модел, свързан с изцяло нова стока и/или услуга, неприложима би била първоначална инвестиция, свързана с увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект, доколкото същата е налице, когато вследствие на инвестицията съществуващият стопански обект ще може да произвежда повече от поне един от вече произвежданите продукти, при условие че базисният производствен процес не се променя, и т.н.</p> <p>2. Следва да имате предвид, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството и допустимостта на конкретно проектно предложение.</p> <p>Съгласно информацията, посочена в Приложение 6 „Критерии и методология за оценка на проектните предложения“ към Условието за кандидатстване, за да бъдат присъдени 6 т. по критерий I.1 „Степен на защита на въвеждания по проекта нов модел“ от техническата и финансова оценка, въвежданият нов модел следва да е</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>4. В отговор на въпрос 44 сте посочили, че предлагането на продукт, който не се предлага до момента е кандидата чрез разширяване на асортимента, не представлява въвеждане на нов модел, свързан с производството на нов продукт/предоставянето на нова услуга. Според речника на българския език „асортимент“ означава „Съвкупност от различни видове и качества стоки в търговско предприятие или на изделия в производствено предприятие“, а „продукт“ означава „Нещо, което е направено, произведено, което е резултат на човешки труд; произведение, изделие“. В този смисъл, моля, пояснете как разширяването на асортимента не представлява увеличаване на различните видове предлагани продукти.</p> <p>5. В отговор на въпрос 58 сте посочили, че нов модел, свързан с въвеждане на AI система за разпознаване на кражби в магазин, не представлява нов модел, свързан с предоставянето на услугите от кандидата. Защо?</p> <p>6. В отговор на въпрос 110 сте дали пример на въвеждане на нов модел по предоставяне на услуга, съпътстван от въвеждане на допълващ модел в маркетинга, при който лични медицински данни на пациенти се използват и за маркетингови цели, което не е допустимо. Моля да предоставите илюстративни примери на нов модел (процес или продукт/услуга), съпътстван от допълващ модел в управлението или маркетинга, които са законосъобразни по отделно за сектор производство, за сектор строителство, за сектор ИТ, за сектор хотелиерство и ресторантьорство и за сектор медицински услуги.</p> <p>7. Във връзка с отговор на въпрос 95.2 и недопустимостта на нов модел за въвеждане на нов продукт, който е „концепция, прототип или модел на продукт, който все още не съществува“, моля посочете на какво минимално ниво на технологична готовност (ниво TRL) трябва да бъде продукта, ако по проекта се предвижда въвеждането на нов модел, свързан с нов продукт.</p>	<p>защитен със свидетелство за действаща регистрация на полезен модел И кандидатът да е притежател и първоначален заявител на полезния модел, ИЛИ кандидатът да е носител на авторското право върху компютърна програма, предмет на въвеждания нов модел.</p> <p>По отношение на посочената дата, критерият изисква регистрацията да е действаща към датата на кандидатстване.</p> <p>Окончателно решение относно оценката на проектните предложения и броя на присъдените точки по всеки един от критериите, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация.</p> <p>Моля, запознайте се с отговори на въпроси № 3 и № 8, т. 1.</p> <p>3. Управляващият орган не открива противоречие или неяснота по отношение на разясненията, предоставени на въпрос № 7 и други въпроси, свързани с намаляване на използването на опасни вещества при производството на даден продукт.</p> <p>Отговорите на всеки отделен въпрос се предоставят при съобразяване както с въведените изисквания и ограничения по процедурата, така и с конкретната информация, представена в самото запитване.</p> <p>Допълнително, изборът на коректната тематична област и подобласт от ИСИС, както и обосновката за това, че съответният нов модел, попада именно в рамките на избраната такава, е отговорност на кандидата, отчитайки специфики на новия модел.</p> <p>Окончателното решение относно съответствието на даден кандидат и проектно предложение с изискванията на процедурата, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация.</p> <p>4. Отговорът на въпрос № 44 е даден съобразявайки, както въведените по процедурата определения за нов модел (т. 13.1 от Условието за кандидатстване и Приложение 10 към тях), така и изрично изброените на стр. 23 от Условието хипотези, които няма да се приемат за нов модел в предприятието, в т.ч.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • рутинни промени и модернизации (включват незначителни промени по стока или услуга, които са очаквани и планирани предварително – например: актуализации

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>TRL 7 обичайно се обвързва с тестване на прототип в реална среда.</p> <p>8. По тематична под-област „Методи за чисто производство, съхранение, преработка и достигане до крайния потребител на специфични български съставки, средства и продукти“ по ИСИК, ако даден нов продукт съдържа специфични български съставки, както и други съставки, ще се приеме ли че такъв продукт попада в обхвата на тази под-област?</p> <p>9. Предстои влизането в сила на ново райониране на страната на ниво NUTS 2. Това по какъв начин се отразява на ограниченията за преместване на мястото на изпълнението на проекта на етап изпълнение и на етап устойчивост?</p> <p>10. При разход за софтуер, придобит за ползване за определен период, моля, потвърдете, че за да бъде допустим такъв разход, трябва да бъде заведен като ДНА, т.е. разходи за услуги за SaaS не са допустими по процедурата.</p> <p>11. Ако дадено предприятие А е свързано с предприятие Б по ЗМСП, но предприятие Б няма дейност за 2023 г. и 2024 г., а от друга страна предприятие Б е собственик 100% на предприятие В, то за 2023 г. и 2024 г. предприятие В явява ли се свързано с предприятие А?</p> <p>Благодаря за разясненията!</p>	<p>на софтуера, чрез които се идентифицират и премахват само кодиращи грешки, сезонни промени в модела на облекло и др. под.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • внедряване на продукти, които включват само малки естетически промени (като промени в цвета или незначителна промяна във формата) без наличието на значителна промяна на предлаганата стока или услуга. <p>5. Становището на Управляващия орган по цитирания в запитването въпрос № 58 е вече предоставено, като обръщаме внимание, че то е дадено във връзка с изискването по процедурата да се подкрепят само нови модели, които са свързани с производство на стоки и предоставяне на услуги (вкл. и такива насочени към въвеждане на нови или подобрени бизнес процеси, които също следва да са свързани с производство на стоки и/или предоставяне на услуги).</p> <p>Във връзка с горепосоченото и отчитайки характера на осъществяваната от предприятието дейност по търговия на дребно (супермаркет) и услугата, която същото предоставя на своите клиенти (продажба на стоки), следва да се има предвид, че по отношение на описаният в цитираното запитване нов модел (свързан по-скоро с организацията и контрола по дейността на предприятието) не е налице изпълнение на горепосоченото изискване.</p> <p>6. Отговорност на всяко предприятие е спазване на съответното приложимо законодателство в областта на осъществяваната от него дейност.</p> <p>Отговорност на всеки кандидат е да определи вида на новия модел, въвеждан по проекта, както и съответствието му с изискванията и ограниченията по процедурата.</p> <p>7. По процедурата не е налице изискване за наличие на определено ниво на TRL, на което новия модел следва да отговаря, за да бъде допустим.</p> <p>Допълнително, както е посочено и в цитирания в запитването въпрос, по процедурата няма да се подкрепят нови модели, които са само на ниво идея, концепция или прототип без достатъчна готовност за реално приложение.</p> <p>Посоченото ограничение е във връзка с това, че по процедурата се предоставя подкрепа само за проекти, свързани с реално въвеждане в дейността на активи, които са свързани с производство/предоставяне на продукти/ услуги, а не такива свързани с</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>тестване, измерване, изпитване, които предхождат фазата по въвеждане в дейността. Отговорност на кандидата е да прецени дали разработеният продукт към фазата на сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (ако до такъв се стигне) е готов да бъде въведен от страна на кандидата, без да се изискват никакви предхождащи действия.</p> <p>За повече информация, моля да се запознаете и с отговори на въпроси с № 154, т.3 и № 183.</p> <p>8. Моля да се запознаете с отговори на въпроси с № 94, № 97 и № 197.</p> <p>9. Изискванията по процедурата, в т.ч. и тези, касаещи етапа изпълнение и устойчивост на проекта, се прилагат такива, каквито са били актуални към момента на обявяване на процедурата.</p> <p>Допълнително, географското покритие на ресурсите на Европейския фонд за регионално развитие по цел „Инвестиции за работни места и растеж“ (по линия на която се изпълняват дейностите по ПКИП) е заложено в чл. 108 на Регламент 1060/2021 като определянето на типа региони е направено въз основа на данни на Съюза за периода 2015—2017 г., и средния БВП на глава от населението за ЕС-27 през същия референтен период.</p> <p>10. Допустимите по процедурата разходи са детайлно разписани в рамките на т. 14.2 от Условията за кандидатстване, като сред тях не попадат разходите за услуги.</p> <p>11. Съгласно чл. 4, ал. 5 от Закона за малките и средни предприятия (ЗМСП), свързани предприятия са предприятията, между които съществува някое от следните отношения:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. едното предприятие притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото предприятие; 2. едното предприятие има право да назначава или освобождава повече от половината от членовете на изпълнителния, управителния или надзорния орган на другото предприятие;

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>3. едното предприятие има право да упражнява решаващо влияние върху другото предприятие по силата на договор, сключен между тях, или на клауза в неговия устав, учредителен договор или друг учредителен акт;</p> <p>4. предприятие, което е акционер, съдружник или член в друго предприятие, контролира самостоятелно повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на това предприятие по силата на споразумение с други акционери, съдружници или членове.</p> <p>Допълнително, в ал. 7 на същия член от ЗМСП е записано, че свързани предприятия, са и тези, които осъществяват изброените по-горе отношение, вкл. и чрез едно или повече други предприятия.</p> <p>Във връзка с горепосоченото, ако е налице изпълнение на някое от изборните отношение, свързаност през юридическо лице между предприятия А, Б и В ще е налице независимо от това, че предприятие Б не осъществява дейност.</p>
228.	20.04.2026 г.	Здравейте, допустимо ли по проекта да се обосновава едновременно въвеждане на нов модел за подобрен продукт и нов модел за подобрен бизнес процес за производство на съществуващ продукт?	Моля, запознайте се с отговори на въпроси № 151, т. 2, № 171, № 177, т. 1 и № 198.
229.	20.04.2026 г.	Уважаеми Експерти, Допустимо ли е с оглед забраната по чл. 7, пар. 1, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2021/1058 (Приложение 17 към процедурата) кандидатстването по процедурата на кандидат, който продължава да бъде вписан в Регистъра за търговия с квоти за емисии на парникови газове, при отчитане на обстоятелствата: (1) издаденото на кандидата Разрешително за емисии на парникови газове (РЕПГ), е отменено, считано от 01.01.2026 г. , на основание чл. 34, ал. 4, т. 1 ЗОИК с оглед окончателно прекратяване през 2025 г. експлоатацията на инсталацията, попадаща в обхвата на Приложение I към Директива 2003/87/ЕО, по повод на която на кандидата е било издадено въпросното	<p>По процедурата не са допустими предприятия, кандидатстващи за финансиране на дейности свързани с извършване на инвестиции за постигане на намаляване на емисиите на парникови газове от дейности, посочени в Приложение I към Директива 2003/87/ЕО (Приложение 17).</p> <p>Допълнително, по процедурата се изисква съответствие на проектните предложения с хоризонталните принципи, заложи в чл. 9 на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета, вкл. с принципа за „ненанасяне на значителни вреди“. В тази връзка и с цел гарантиране в максимална степен на спазването на цитирания принцип, по процедурата не се подкрепят конкретно изброени в Условиата за кандидатстване дейности и активи, сред които са и дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии. Определение и допълнителна информация</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>РЕПГ, и на основание на което същият е бил вписан в Регистъра за търговия с квоти за емисии на парникови газове; (2) изрично посочване в мотивите на решението за отмяна на РЕПГ, че считано от 01.01.2026 г. за оператора не възниква задължение за притежаване на разрешително за емисии на парникови газове (РЕПГ), както и задължения за мониторинг, докладване и верификация на емисиите на парникови газове; (3) изрично посочване в мотивите на Решението за отмяна на РЕПГ, че кандидатът е изпълнил задължението си за връщане на квоти по чл. 48, ал. 1 от ЗОИК, равняващи се на общото количество верифицирани емисии, отделени от инсталацията за 2024 г.; (4) изрично посочване в мотивите на Решението за отмяна на РЕПГ, че отмяната не засяга възникналите за дружеството задължения за периода до 01.01.2026 г., в частност задълженията за представяне до 31.03.2026 г. на верифициран доклад за емисиите, отделени от инсталацията през 2025 г., както и задължение за предаване в Националния регистър за търговия с квоти за емисии, в срок до 30.09.2026 г., на квоти, равняващи се на общото количество верифицирани емисии, отделени от инсталацията през 2025 г.; (5) понастоящем, задължението за представяне до 31.03.2026 г. на верифициран доклад за емисиите, отделени от инсталацията през 2025 г. е изпълнено и емисиите са вписани като верифицирани в регистъра, а изпълнението на задължението за предаване на квотите е в ход. При положителен отговор на така поставения въпроси, достатъчно ли е за удостоверяване допустимостта на кандидата да се представи Решението за отмяна на РЕПГ или е необходимо да се представят и други удостоверителни документи и/или декларации, и ако да, какви?</p>	<p>относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ са представени в Приложение 10 и Приложение 18 към Условието за кандидатстване.</p> <p>Проверката за спазване на горепосочените ограничения по процедурата се извършва от Оценителната комисия съгласно представената Декларация при кандидатстване (Приложение 2), Формуляра за кандидатстване в цялост, както и по служебен път като се проверява дали предприятието-кандидат е включено в Регистъра за търговия с квоти за емисии на парникови газове, наличен на адрес - https://union-registry-data.ec.europa.eu/report/eu-registry-accounts (в поле „Filters“ се избира „България“ и след това се избрва “Show as table”).</p> <p>Обръщаме внимание, че кандидатът и проектното предложение следва да отговорят и на всички останали изисквания и условия по процедурата.</p> <p>Следва да имате предвид, че окончателното решение относно допустимостта на кандидата и проектното предложение, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация.</p>
230.	20.04.2026 г.	<p>Във връзка с условията за кандидатстване по процедура „Нови модели в производството от страна на МСП“ по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027, бихме искали да отправим следното запитване:</p>	<p>1. Видно от областите и подобластите, идентифицирани в Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) 2021-2027, същите обхващат множество разнообразни икономически сфери и дейности, като няма конкретна обвързаност между кода на икономическа дейност съгласно Класификацията на икономическите</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>Дружеството-кандидат осъществява дейност като Естетичен център, КИД 96.22 като основната икономическа дейност е козметични услуги. Планира се в рамките на проекта да бъдат закупени следните активи – 3 броя медицински апарати, за които има практика да се прилагат в областта на козметичните услуги. С новите апарати ще се предлагат иновативни за Естетичния център услуги.</p> <p>В тази връзка молим за разяснение по следните въпроси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дейността, която осъществява предприятието (КИД 96.22), съотнася ли се към Тематична област 4 "Нови технологии в креативната и рекреативната индустрия"? 2. Съгласно изискванията на настоящата процедура се допуска внедряването на нови услуги в предприятията. Допустимо ли е закупуването на медицинска апаратура, за която има практика да се прилага в областта на козметичните услуги, с цел въвеждане на нови иновативни услуги в предприятието? 3. Закупуването на нова апаратура с цел въвеждане на нови козметични услуги, приема ли се за „нов модел“ на предоставяне на иновативни услуги в предприятието и съответства ли на условията за кандидатстване по процедурата? 	<p>дейности (КИД) на НСИ и тематичните области и подобласти, посочени в Стратегията. В тази връзка, в т. 13.1, подт. 2) от Условията за кандидатстване (на стр. 29), Управляващият орган е дал и по-конкретен пример за яснота на кандидатите.</p> <p>Отговорност на кандидата е отчитайки спецификите на новия модел да избере коректната тематична област и подобласт, в рамките на която същият попада, както и да представи съответната информация във Формуляра за кандидатстване, обосноваваща направения от него избор.</p> <p>2. и 3. Съгласно т. 14.2. „Допустими разходи“ от Условията за кандидатстване, допустими по процедурата са разходите за дълготрайни материални активи, в т.ч. и за машини, оборудване/апаратура, които са необходими за новия модел, въвеждан в предприятието чрез проекта.</p> <p>Допълнително, всеки един актив (ДМА/ДНА), заявен в бюджета на проекта, следва да бъде обоснован като необходим за въвеждане в предприятието на поне един нов модел, свързан с производство на нови или подобрени стоки и/или услуги (нов продуктов модел), или свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги (нов процесов модел). Тази обосновка следва да бъде представена в раздел „План за изпълнение/ Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване. В случай, че даден актив, заявен в бюджета на проекта, не е обоснован като необходим за въвеждания в предприятието на поне един от горепосочените нов продукти или процесов модел, разходът за него ще се счита за недопустим.</p> <p>Във връзка с горепосоченото, обръщаме внимание, че описаната в запитването апаратура няма как да представлява по същество самия нов модел, но същата, в случай че е необходима за въвеждане в предприятието на нов модел, свързан например с предоставяне на изцяло нова или подобрена за предприятието услуга, би могло да бъде допустима за подкрепа, при спазване на всички останали изисквания по процедурата.</p> <p>Във връзка с горепосоченото, следва да се запознаете с определенията за допустимите по процедурата нови модели, подробно разписани в рамките на т. 13.1 от Условията за кандидатстване, съгласно които в хипотеза на нов модел, свързан с производство на нови или подобрени стоки и/или услуги (нов продуктов модел), следва същите</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>значително да се различават от предишните стоки и/или услуги, предлагани от предприятието, и които могат да бъдат въведени на пазара. Под нови стоки и/или услуги се разбира такива, които предприятието до момента не е произвеждало/предлагало. В тази връзка, в рамките на раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, е задължително да бъде представена информация както за новите стоки и/или услуги, които предприятието предвижда да произвежда в резултат от подкрепата по проекта, така и за досега произвежданите от него.</p> <p>В хипотеза на въвеждане в предприятието на нов модел, свързан с подобрени стоки и/или услуги, същите следва да притежават значителни подобрения на една или повече характеристики или експлоатационни спецификации в сравнение с вече произвежданите/предлаганите от предприятието такива. Това включва добавяне на нови функции или подобрения на съществуващите функции или на потребителската полезност. Съответните функционални характеристики включват качество, технически спецификации, надеждност, дълготрайност, икономическа ефективност по време на употреба, достъпност, улеснение, използваемост и удобство за потребителя. Информация за новите функции или подобрения на съществуващите функции, или на потребителската полезност по отношение на новите модели, свързани с производство на подобрени стоки и/или услуги следва да бъде представена в раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, като е задължително да бъде направено сравнение с досегашните такива.</p> <p>Следва да имате предвид, че окончателно решение относно съответствието на даден кандидат, разход и проектно предложение с изискванията на процедурата, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация.</p>
231.	20.04.2026 г.	Здравейте, моля за становище дали е допустим за кандидатстване по процедурата проект със следния предмет: Предприятието ни произвежда плетени изделия (конфекция) чрез промишлени плетачни машини, работещи с прежда. Производственият цикъл обхваща пълната верига от приемане на клиентско запитване, през технологично проектиране,	Следва да имате предвид, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството и допустимостта на конкретно проектното предложение. Допустимите по процедурата нови модели са посочени в т. 13.1 от Условията за кандидатстване. Към тях спадат вкл. и такива, свързани с въвеждане в предприятието на нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>мостриране, одобрение и серийно производство до експедиция на готовата продукция.</p> <p>Съществен елемент на процеса е участието на технолози — високоспециализирани специалисти, които определят дали дадено изделие е технически изпълнимо, с коя машина, при какви настройки и с какъв тип прежда. В сектора на промишленото плетиво тези специалисти обичайно работят като външни изпълнители за няколко производителя едновременно, което създава зависимост от тяхната натовареност и наличност.</p> <p>1.1. Досегашен бизнес процес (преди въвеждане на системата)</p> <p>Към момента целият производствен цикъл се осъществява ръчно и фрагментирано. Клиентските запитвания постъпват по телефон, електронна поща или лични срещи — без единен формат и без централизирано място за съхранение. Комуникацията с технолозите протича по същите неструктурирани канали, като няма механизъм за измерване на времето за отговор, нито за контрол на качеството на предложените решения.</p> <p>Решенията за настройки на машините, избор на прежда и параметри на плетката се предават устно или чрез бележки, като не се документират системно. При повторна поръчка за вече произведено изделие информацията трябва да се възстановява наново — от паметта на оператори и технолози, от разпръснати записки или чрез повторно мостриране. Клиентът няма видимост за етапа, на който се намира неговата заявка, което генерира допълнителни запитвания и забавяне.</p> <p>Този начин на работа води до: загуба на натрупано производствено знание, невъзможност за точно възпроизвеждане на вече одобрени изделия, неконтролируемо време за реакция от страна на технолозите, липса на проследимост по цялата верига, непълно и несвоевременно</p>	<p>на услуги (нов процесов модел). Новият модел, свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги, представляват дейности, които превръщат суровините в стоки или услуги, включително инженеринг и свързаните с него технически изпитвания, анализи и сертификационни дейности в подкрепа на производството.</p> <p>Следва да имате предвид, че новият модел, свързан с нов бизнес процес, представлява такъв, който до момента не е бил осъществяван от предприятието. В случай, че по проекта се заявява подкрепа за въвеждане на нов модел, свързан с нов бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги, в рамките на раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, е задължително да бъде представена информация както за новия бизнес процес, който предприятието предвижда да осъществява и въведе в организацията на дейността си, в резултат от подкрепата по проекта, така и за досега осъществяваните от него и въведени в организацията на дейността му.</p> <p>В случай на хипотеза на въвеждане в предприятието на нов модел, свързан с подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги, задължително следва да е налице една или повече от една нови функции на съответния бизнес процес, които значително се различават от тези на предишните бизнес процеси, въведени в организацията на дейността на предприятието. Информация за новите функции на подобрените бизнес процеси, свързани с производство на стоки и/или услуги следва да бъде представена в раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, като е задължително да бъде направено сравнение с досега въведените в организацията на дейността на предприятието.</p> <p>Обръщаме внимание, че по процедурата не са допустими дейности и разходи, свързани с въвеждане на базирани на ИКТ системи и софтуерни приложения за управление на бизнес процесите в предприятията (напр. ERP системи, CRM системи, MOM/MES системи и др.).</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>информирани на клиента и неефективно използване на производствения капацитет.</p> <p>2. Нов процесов модел — функционално описание на системата</p> <p>По проекта планираме да разработим и внедрим нова софтуерна система, която въвежда подобрен бизнес процес за производство на стоки, при който всяка стъпка от производствения цикъл се извършва електронно, в определена последователност, с ясно разпределени роли и с автоматично записване на всяко действие, решение и резултат.</p> <p>2.1. Приемане и регистрация на клиентско запитване</p> <p>Клиентът подава запитване за поръчка директно в системата чрез структуриран електронен формуляр. Формулярът включва задължителни полета, специфични за плетачното производство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Визуализация на желания модел (скица, снимка или технически чертеж) • Тип изделие (пуловер, жилетка, шал, аксесоар и др.) • Желан вид плетка (жакардова, ресор, интарзия, ажурна и др.) • Предпочитан състав на преждата (памук, вълна, акрил, смеси и процентно съотношение) • Дебелина (номер) на преждата (Nm или Tex) • Цветова гама и брой цветове в изделието • Целева размерна таблица • Желано количество (ориентировъчно) • Допълнителни изисквания (специални обработки, етикетирание, опаковане) <p>От момента на подаване, запитването получава уникален номер и влиза в производствения поток на системата.</p> <p>2.2. Технологична оценка</p>	<p>В заключение, окончателното решение относно оценката на проектното предложение и допустимостта на предвидените разходи, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация.</p> <p>Моля, запознайте се с отговори на въпроси № 61, т. 1 и № 187.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>Системата автоматично препраща запитването към определен технолог. Технологът извършва оценка, която включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Заключение за техническа изпълнимост на заявеното изделие • Определяне на подходяща плетачна машина (тип, габарит, клас) • Препоръка за конкретен вид и номер прежда • Предложение за вид плетка и конструкция на изделието • При невъзможност за точно изпълнение — предложение за изменение на запитването, което да го направи технически реализуемо <p>Системата отчита момента на получаване на заявката от технолога и момента на подаване на отговора. Това дава възможност на ръководството да анализира времето за реакция, натовареността на технолозите и да взема решения за разпределение на задачите. Този механизъм не съществува в настоящия процес и е изцяло нова функция.</p> <p>2.3. Оферта за първа мостра</p> <p>На база одобрената технологична оценка, системата поддържа създаване на оферта за изработка на първа мостра (единичен артикул). Офертата включва прогнозна себестойност и очаквано време за изработка. Клиентът получава автоматично известие (в системата и по електронна поща), преглежда офертата и потвърждава или отхвърля.</p> <p>2.4. Контролно парче — верификация на гъстотата на плетката</p> <p>Преди производството на пълната мостра, системата проследява изработката на контролно парче плат. Целта му е да се верифицира, че гъстотата на плетката (брой бримки и редове на квадратен сантиметър) съответства на заложените параметри, тъй като от нея зависят крайните размери и качеството на изделието.</p>	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>Системата проследява: планирана и фактическа дата на изработка, изпращане към клиента (дата, адрес), обратна връзка от клиента — одобрение или искане за корекция с конкретни коментари. При искане за корекция цикълът се повтаря, докато клиентът не приеме резултата. Всяка итерация се записва с пълна история на промените.</p> <p>2.5. Производство и одобрение на първа мостра</p> <p>След приемане на контролното парче, системата проследява пълния цикъл на изработка на мострата: статус „в производство“ с очаквана дата, статус „произведена“ с уведомяване, статус „изпратена“ с данни за пратката.</p> <p>Клиентът дава обратна връзка с два вида възможни корекции:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Корекция по кройката — промяна в модела, конструкцията или дизайна на изделието. Изисква нова технологична оценка (връщане към модул 2.2). • Корекция по размерите — промяна в размерната таблица при запазване на модела. Изпълнява се на ниво машинни параметри. <p>Тази диференциация е съществена за производствения процес, тъй като определя различни маршрути за обработка на корекцията и пряко влияе на времето за изпълнение.</p> <p>2.6. Финална оферта</p> <p>След одобрение на мострата, системата генерира подробна финална оферта:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Единична цена по размери (S, M, L, XL и др.) • Ценообразуване по цветови варианти (различна себестойност поради цената на преждата) • Количествени прагове с диференцирани отстъпки • Минимално поръчково количество (MOQ) по цвят и размер • Очаквано време за изработка в зависимост от количеството 	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<ul style="list-style-type: none"> • Срок на валидност на офертата <p>Клиентът съставя поръчка, като избира конкретна комбинация от позиции — размери, цветове и бройки.</p> <p>2.7. Търговска мостра (предпроизводствен еталон)</p> <p>Преди серийното производство клиентът получава първа търговска мостра, която служи като еталон за качество. Одобрението ѝ означава, че всички серийно произведени изделия следва да съответстват на нейното ниво. Системата регистрира одобрението като задължителна предпоставка за стартиране на серийното производство.</p> <p>2.8. Серийно производство и проследяване</p> <p>Системата дава на клиента видимост за хода на производството: общо заявено количество и произведено до момента, очаквана дата на завършване, информация за етапа на експедиция.</p> <p>2.9. Паспорт на изделието</p> <p>Това е централният нов елемент на системата, който не съществува в никаква форма в досегашния бизнес процес.</p> <p>За всяка произведена мостра системата създава електронен паспорт — структуриран набор от данни, който описва изделието изчерпателно и позволява точното му възпроизвеждане при бъдещи поръчки.</p> <p>Данни за преждата:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Доставчик на преждата и партиден номер • Състав (% памук, вълна, полиестер, еластан и др.) • Номер на преждата (Nm/Tex) • Цвят и код на цвета при доставчика <p>Машинни настройки:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тип и модел на плетачната машина 	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<ul style="list-style-type: none"> • Клас (габарит) на машината • Гъстота на плетката (бримки и редове на сантиметър) • Настройка на опъна на преждата • Скорост на плетене • Програмен файл (електронен шаблон за зареждане в машината) <p>Характеристики на изделието:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Размерна таблица преди и след пране (свиване) • Процент свиване по дължина и ширина • Тегло на единица изделие • Вид плетка и конструктивни особености • Снимки на готовата мостра (лице, гръб, детайли) <p>Производствени параметри:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Време за изработка на единица • Разход на прежда на единица (в грамове) • Забележки на технолога <p>Паспортът генерира уникален баркод, който се отпечатва и прикрепя физически към мострата. Сканирането на баркода води към пълния електронен паспорт. Обратно — от системата може да се установи коя физическа мостра съответства на даден паспорт. Така се осигурява двупосочна проследимост между физическото изделие и пълната му производствена документация.</p> <p>При повторна поръчка паспортът позволява точно възпроизвеждане на всички параметри без повторно мостриране — което пряко намалява времето и ресурсите за производство.</p> <p>2.10. Регистър на действията</p>	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>Всяко действие в системата се записва автоматично с дата, час и идентификация на извършителя. Този пълен хронологичен запис дава възможност за анализ на продължителността и ефективността на всеки етап.</p> <p>Предварително благодарим за съдействието!</p> <p>Поздрави</p>	
232.	20.04.2026 г.	<p>ВЪПРОСИ ПО ПРОЦЕДУРА BG16FFPR003-4.004</p> <p>Относно разходи за специализиран софтуер:</p> <p>Съгласно условията на процедурата, разходите за специализиран софтуер, необходим за внедряване на нови дейности и/или подобряване на производствените процеси, допустими ли са като част от инвестициите в ДМА/ДНА?</p> <p>При положение че софтуерът е пряко свързан с експлоатацията на оборудването и оптимизацията на производствения процес, съществува ли специфичен лимит за този тип разходи, или те се включват в общия размер на проекта (до 100 000 евро)?</p> <p>Относно допустимост на оборудване за нова производствена дейност:</p> <p>В контекста на диверсификация на дейността и въвеждане на нови продукти в областта на кетъринга (нискокалорийни десерти и солени изделия), планираме инвестиции в специализирано производствено оборудване, включително:</p> <p>машина за обезмасляване на мляко, използвана в процеса на разработване на здравословни десерти с намалено съдържание на мазнини;</p> <p>автоматизирана машина за комбинирана преработка на кашкавал и тесто, предназначена за производство на иновативни хранителни продукти (кашкавалени солети, солени сандвичи и кашкавалени бисквити).</p>	<p>Настоящата сесия „Въпроси и отговори“ е за процедура чрез подбор на проектни предложения BG16RFPR001-1.010 „Нови модели в производството от страна на МСП“ по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027, изпълнявана от Министерство на иновациите и растежа.</p> <p>Посочената в запитването процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор на проектни предложения BG16FFPR003-4.004 „Диверсификация и адаптиране на малки и средни предприятия към икономическия преход“ се финансира чрез програма „Развитие на регионите“ 2021-2027, и се изпълнява от Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ). Съгласно публично достъпни данни от интернет, крайният срок за кандидатстване по цитираната процедура на МРРБ е бил до 18:00 часа на 15.05.2025 г.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>С оглед на това, че оборудването ще се използва за разработване и производство на нови продукти и представлява технологична инвестиция, насочена към разширяване на дейността, може ли да се приеме, че подобен тип разходи са допустими по процедурата?</p> <p>Относно допустимост на кандидат при преобразуване:</p> <p>Предприятието е създадено чрез преобразуване на едноличен търговец (ЕТ) в еднолично дружество с ограничена отговорност (ЕООД), като новото дружество е с нов ЕИК, но е налице икономическа и функционална приемственост (дейност, активи, персонал).</p> <p>В този контекст, може ли да се приеме, че дружеството отговаря на изискванията за кандидат, включително по отношение на наличие на история и икономическа дейност, като се отчита приемствеността между ЕТ и ЕООД?</p>	
233.	20.04.2026 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Нашата фирма е с основна икономическа дейност по КИД 59.11 „Производство на филми и телевизионни предавания“. Дейността ни е свързана със създаване на филмови продукции и телевизионни предавания където се работи с много декори. Декорите се третират като част от производения процес (production design).</p> <p>Във връзка с подготовка на проектно предложение по процедурата, бихме искали да получим разяснение относно допустимостта на следната инвестиция: Планираме закупуване на дълготрайни материални активи (ДМА) – специализирани CNC машини за производство на декори, като с тях ще започнем сами да изработваме декорите за нашите продукции. С внедряването на оборудването ще се въведе нов процесор модел за изработка на декори, с цел повишаване на ефективността, иновацията и производствената дейност на дружеството.</p>	<p>Разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството и допустимостта на конкретно проектно предложение.</p> <p>Подробна информация и определения за нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги (нов процесов модел) е посочена в т. 13.1 „Допустими дейности“ от Условията за кандидатстване, както и в Приложение 10 към тях.</p> <p>Обръщаме внимание, че в бележка под линия № 32 (на стр. 24) от Условията за кандидатстване е посочено, че дейността, в рамките на която ще се реализира въвеждания по проекта нов модел, може да е основната, допълнителната или изцяло нова икономическа дейност за кандидата, което следва да бъде посочено в раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектно предложение“ от Формуляра за кандидатстване.</p> <p>Отговорност на кандидата е отчитайки спецификите както на извършваната от него дейност и отделните етапи/процеси от нея, така и тази на новия модел, който</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>В тази връзка бихме искали да получим разяснение:</p> <p>Счита ли се подобна инвестиция за допустима като въвеждане на нов или съществено подобрен бизнес процес (процесов модел) за предоставяне на услуги по смисъла на процедурата?</p> <p>Допустима ли е инвестицията в случай че този процес се въвежда изцяло като нов за предприятието със същия КИД КОД? Пак ще повторим, че декорите се третираат като част от производствения процес на фирмата.</p> <p>Ще се счита ли за допустимо да бъде въведена като подобрена услуга ако дейността вече частично е извършвана и инвестицията представлява нейното разширяване и технологично обновяване, в случай че е допустимо.</p> <p>Благодарим предварително за съдействието.</p>	<p>предвижда да въведе чрез проекта, да определи какъв е конкретно вида на новия модел, както и какъв е кода на дейността, в рамките на който ще се реализира въвеждания нов модел, и да представи във Формуляра за кандидатстване необходимата информация и обосновка в потвърждение на избора си.</p> <p>Окончателното решение относно съответствието на даден кандидат и проектно предложение с изискванията на процедурата, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация.</p> <p>Моля, запознайте се с отговор на въпрос № 214.</p>